

[Udenrigsministeren.]

drøftet de væsentlige politiske spørgsmål, der knytter sig til en eventuel oprettelse af en fælles NATO-atomstyrke. Det gælder først og fremmest det meget vigtige problem om kontrollen, men der ligger andre problemer, som man overhovedet ikke har drøftet igennem. Der kan overhovedet ikke komme en plan på bordet, før man har gennemdrøftet disse problemer og fundet frem til en løsning på dem imellem de lande, der deltager i drøftelserne. Jeg ved ikke, hvornår en sådan plan kan komme, hvis den overhovedet kommer, og jeg vil derfor gerne sige, at vi har naturligvis ikke i regeringen drøftet en plan, der ikke eksisterer; hvordan skulle vi kunne det? De tanker og synspunkter, som har ligget bag ved, at man har sat ekspertarbejdet i gang, er så vage og ubestemte, at vi ikke har ment, der var nogen anledning for os til at lægge os fast på et standpunkt i forhold til en plan, hvis udformning mangler de aller- mest centrale dele, som også ud fra en international politisk vurdering mangler de aller- mest centrale dele. Derfor har vi altså ikke taget standpunkt til det, man kalder MLF-ideerne eller tankerne, og jeg mener heller ikke, vi kan gøre det, før der ligger noget på bordet, vi kan tage stilling til.

Hvad derimod både den højtærede statsminister og jeg har sagt ved adskillige lejligheder, er, at vi ser ingen grund til at ændre den nuværende situation. Vi mener ikke, der foreligger grunde, som gør det ønskeligt eller nødvendigt at ændre den nuværende ordning med hensyn til NATOs atombevæbning. Det mener jeg er en ganske klar og tydelig tilkendegivelse, og jeg tror ikke, det er klogt ud fra noget som helst synspunkt at gå længere end denne formulering. Hvis der alligevel kommer til at foreligge aftale om en fælles atomstyrke imellem nogle NATO-lande, så har både statsministeren og jeg sagt, at da det er regeringens beslutning at fastholde vor nuværende atompolitik, så vil Danmark — jeg ved ikke, om jeg tør sige i logisk fortsættelse, men så kan man vel sige i politisk-logisk fortsættelse heraf — ikke kunne blive parthaver i en sådan styrke. Igen mener jeg ikke, man kan gå længere. Jeg ved godt, at der er nogle, der gerne ønsker, at man skal tage stilling til en mulig tænkt

situation, hvis der kommer til at foreligge konkrete planer af den og den art og karakter. Jeg ved godt, at der er nogle, der mener, at så skal Danmark forhindre, at en sådan styrke bliver etableret. Lad mig sige det helt klart og tydeligt: Danmark har ingen praktisk mulighed for at hindre, at nogle lande inden for NATO i fællesskab opretter en atomstyrke. Vi har ingen praktisk mulighed for at hindre det.

Men hele denne diskussion er fortsat efter min opfattelse en akademisk diskussion. Den bygger på spekulationer og funderinger. Ingen tør sige, at det bliver et reelt og virkelig politisk spørgsmål, der kommer til at foreligge for os, men når det kommer til at foreligge, og når det har fundet sin udformning, hvis det finder det, ja, så er tidspunktet inde, hvor vi kan tage stilling til spørgsmålet om Danmarks endelige holdning her- til. Jeg mener ikke, tidspunktet kan være inde før.

Mohr Dam: Høje ting, højtærede formand, højtærede statsminister, ærede medlemmer, jeg vil gerne have lov til at sige tak for sidst, tak for den tid, knap 10 år, som var mig for- undt af repræsentere Færøerne som folke- tingsmand. Jeg møder igen forvisset om, at den samme forståelse og det samme vel- villige sindelag, som jeg i så rigeligt mål mødte her i det høje ting, i ministeriet og alle vegne hernede, hvor der var tale om færøske interesser, stadig er til stede.

For mig, der lige fra min barndom har oplevet de stærke gærende kræfter i befolk- ningen på Færøerne i tiden efter 1906, forekommer det som et eventyr, hvad der er sket, ikke så meget hvad angår den økono- miske strukturændring og til tider eks- plusive udvikling som den sindelagsæn- dring og udvikling af den menneskelige for- ståelse, som man overalt i verden tørster efter, og som er forudsætningen for en lykkel- lig sameksistens for minoriteter, majoriteter, race- og andre folkelige forskelligheder inden for et rige såvel som riger og verdensdele imellem.

Enkelte af modstanderne af samhørighe- den mellem Færøerne og Danmark har prø- vet på at anholde mine udtalelser her i det høje ting om den nye styrelsesordning: at den forekom mig at være et af de smukkeste blade i Danmarks historie; men tiden, der